

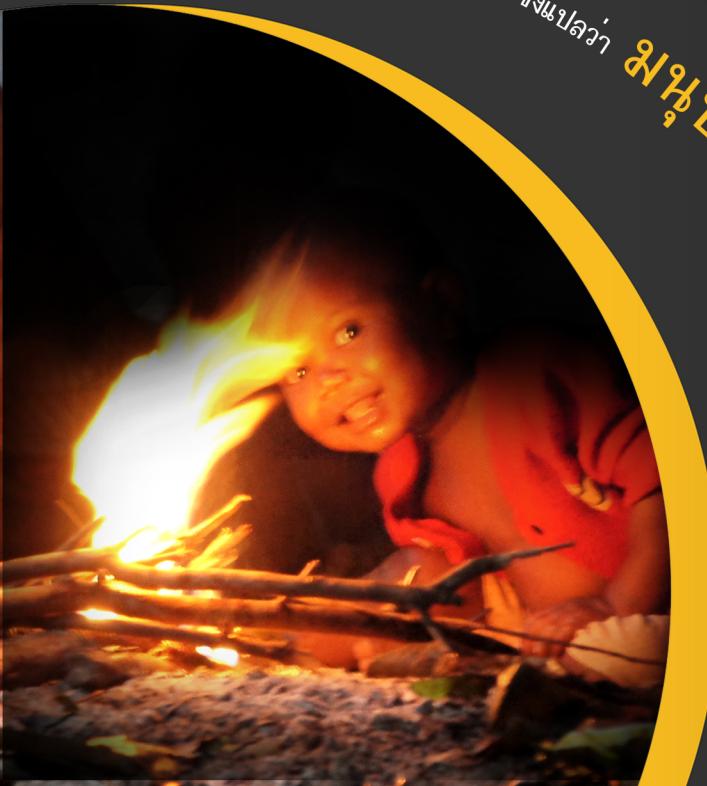
การเปลี่ยนแปลง

จากความสัมพันธ์กับบุคคลนอกกลุ่ม มานิเริ่มใส่เสื้อผ้าปกปิด หุ้งข้าว และทำอาหารให้ตัตุปรุงรส เงินกalityเป็นปัจจัยที่ต้องหา การทำสวนยางเป็นอาชีวกรรมที่สร้างรายได้ รวมถึงการรับจ้างทั่วไป แต่ด้วยการไร้สถานะ คนไทยตามกฎหมาย จึงทำให้หลายคนรวมถึงเด็กๆ ในกลุ่มมานิขาดชื่น สิทธิและสวัสดิการที่พึงจะได้รับจากภาครัฐ สาเหตุที่ไม่มีสถานะบุคคล ส่วนหนึ่งเกิดจากความเกรงกลัวผู้ชายที่มีสถานะเป็นคนไทยจะต้องถูกเกณฑ์ทหาร

แต่เริ่มให้ความสำคัญมากขึ้น เพราะการมีสถานะคนไทย คือ การเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานที่พึงจะได้รับจากภาครัฐ

ในอดีตพากุดน อาจเคยรู้จักเราในชื่อ “ເຈົ້ານຳ” หรือ “ກຳ

ພວກເຮົາຍາກໃຫ້ເຮົາກເລວ່າ ມານີ ຊື່ແບ່ລວ່າ ມຸນຸ່ມຢ່າ

ความท้าทายและอนาคตของ มานิ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 70 ระบุว่า รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ให้มีสิทธิ์ดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดังเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกกรอบกวน ทั้งนี้เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย มนิ คือ กลุ่มชาติพันธุ์ไทยกลุ่มหนึ่งที่ควรได้รับการส่งเสริมและคุ้มครอง แต่พวกเขารับภาระทางเศรษฐกิจอยู่ในฝันป่าอนรักษ์ ของรัฐ ที่อาจขัดหรือแย่งต่อแนวโน้มนโยบายเพิ่มพื้นที่ป่า 40 % ดังนั้นทำอย่างไรที่จะทำให้มานิเป็นส่วนหนึ่งของป่าที่ต้องมีการรักษาและดูแลควบคู่กันไป

การริเริ่มขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ได้นำเอาแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยได้นำชุมชนมนิมาเป็นจุดนำร่อง กิจกรรมนี้ถือเป็นช่องทางหนึ่งของการจัดการเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง ดังเช่น “การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านໂລສ໌ທ່າ” อบต.ทุ่งนารี อ.ป่าบ่อน จ.พัทลุง โดยจะให้เกิดความยั่งยืนบนฐานของการพัฒนา ภายใต้สิทธิ์ความเท่าเทียมและความแตกต่างที่พึงจะได้รับความเคารพในภูมิปัญญา วัฒนธรรม และการปฏิบัติตามประเพณีของชนเผ่าพื้นเมือง ที่จะนำไปสู่ป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ต่อไป

จัดทำโดย:

สนับสนุนโดย:

The Member States of the European Union have decided to link together their know-how, resources and destinies. Together, they have built a zone of stability, democracy and sustainable development whilst maintaining cultural diversity, tolerance and individual freedoms.
The European Union is committed to sharing its achievements and its values with countries and peoples beyond its borders.

This views expressed in this publication do not necessarily reflect the views of the European Commission

ໜ້າເພົ່າພື້ນເມືອງ ມານີ

ຕະຫຼາມມີຄຸນຄ່າໃນວິທີວັນຊາວມ
ປ່າ ສ້າງສົມຄຸລຸນເວັສແລະຄວາມໜາກໜາຍຢູ່ວຽກ

ມຸນືນີ້ແມ່ນເພື່ອການສຶກຍາແລະສິ່ນເວລັອມ (ມ.ກ.ສ)
188/525 ມ.10 ແນ້ນບ້ານຄຸສກາ ທ.21 ຕ.ສັນນະເມີນ ອ.ສັນທ່າຍ
ຈ.ເນົາໄສເໜີ 50210
ໂທເລີ່ມຕົວ: 052-063110
E-mail: ipf@thai-ips.org
Website: www.thai-ips.org, www.thaiipportal.net

ໄດ້ຮັດກວດ: ພົມພາວະບົາຈານຂອ້ມຄວນເພື່ອສົມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ມາກ່ຽວຂ້ອງມີປະເທດໄກ

กินกำเนิดและประวัติความเป็นมา

มนิ เป็นกลุ่มคนดั้งเดิมที่มีประวัติศาสตร์มายาวนานนับพันปีเป็นตัวแทนของแทนของกลุ่มคนบุคคลเริ่มแรกก่อนสร้างบ้านเมืองถาวร และเป็นคนกลุ่มสุดท้ายที่ยังคงรักษาองค์ความรู้ของการใช้ชีวิตที่พึงพิงธรรมชาติในผืนป่าภาคใต้ของประเทศไทย ที่จัดในกลุ่มล่าสัตว์และหาของป่า Hunters and Gatherers มนิ ถูกเรียกว่าหอหายอย่างตามการตีความของนักวิชาการและคนในพื้นที่ เช่น “เช็มัง” “ชาไก” “โอรังอสាឩ” รวมทั้ง คำว่า “เจาะป่า” แต่พวกเขาระบุให้เรียกตัวเองว่า “มนิ” มากกว่า เพราะมนิ แปลว่า “มนูษย์” ส่วนคำ อื่นๆ แปลว่า คนป่า คนเดือน ยกเว้นคำว่า “โอรังอสាឩ” เป็นภาษาถิ่นลักษณะป่า ชนพื้นเมือง

การดำรงชีวิตแบบดั้งเดิม

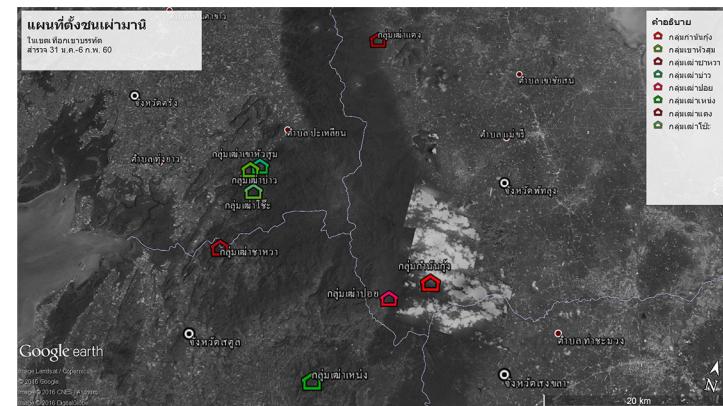
ของมนามีแสดงถึงการอยู่ร่วม

กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระบบบินเวศ ป้าดิบชื่นเทือกเขาบรรทัด เป็นผู้บุกเบิกเข้ามาอยู่อาศัยใช้ชีวิตเคลื่อนย้ายไปตามแหล่งอาหารครอบครองพื้นที่มายาวนานหลายร้อยหลายพันปี ตามการอ้างอิงประวัติศาสตร์ของนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ พวกเขามีลักษณะรูปพรรณที่ค่อนข้างลำเตี้ย สันทัด ผิวสีดำแดง ผอม hairy เป็นกลุ่มคนที่จัดอยู่ในตรรกะนิกริโต (Negrito) และตรรกะลือสโตรเนเซียน (Austronesian) มีพัฒนาการชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่องและยาวนานในผืนป่าแหลมลาย楠 ตั้งแต่ภาคใต้ของไทยไปจนถึงประเทศไทยและเชีย

ชุมชนและการกระจายตัว

ชุมชนชาวมนามีการกระจายตัวอยู่ใน 5 จังหวัด คือ ตรัง พัทลุง สตูล สงขลาและยะลา สามารถแบ่งตามลักษณะการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ กลุ่มตั้งถิ่นฐานถาวร มีบ้านเรือนที่มั่นคงไม่มีการเคลื่อนย้าย อยู่ในพื้นที่จังหวัดตรัง 3 กลุ่ม สงขลาและยะลา 1 กลุ่ม มีสถานะเป็นคนไทยเกื้อหนี้หมัด กลุ่มที่ตั้งถิ่นฐานไม่ถาวร ยังไม่มีการสร้างบ้านเรือนมั่นคงถาวร ที่พักมีลักษณะเป็นเพิงมุงด้วยใบไม้หั้งแบบยกพื้นและไม่ยกพื้นมีห้องนอนจำนวน 7 กลุ่ม อยู่ในจังหวัดพัทลุง 2 กลุ่ม และสตูล 5 กลุ่ม กลุ่มนี้จะยังคงมีการเคลื่อนย้ายไปสร้างที่พักตามแหล่งอาหารที่สมบูรณ์ของที่อุบเขาบรรทัด มนามีประชากรไม่มากนักจากการสำรวจเมื่อปี 2560 มีไม่ถึง 500 คน ยังไม่รวมพื้นที่สงขลาและยะลา

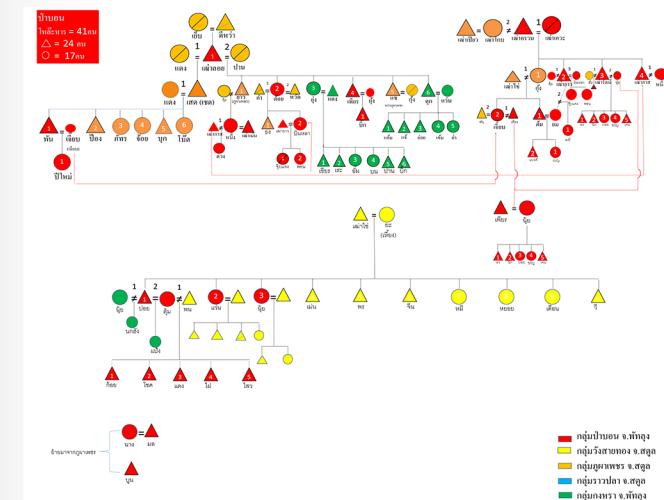
ยะลา

วิถีชีวิตและวัฒนธรรม

มนิ ส่วนใหญ่ยังมีการดำรงชีวิต มีวิถีวัฒนธรรมแบบล่าสัตว์หาของป่า (hunting and gathering culture) ด้วยการพึงพิงแหล่งอาหารจากป่าธรรมชาติ เพื่อก้มกลอย เป็นอาหารประเศษcarbo-polymer และมีสัตว์ป่าเป็นแหล่งโปรตีน มนิไม่มีที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล ผึ้งป่าที่อุดมสมบูรณ์คือแหล่งอาหารหลัก ทุกคนในกลุ่มมีหน้าที่รับผิดชอบและช่วยเหลือกัน เคราะห์การตัดสินใจร่วมกันทั้งหมู่ในกลุ่ม

โครงสร้างสังคม

สังคมครอบครัวของมนิ มีได้โดยบุนพันฐานของครอบครัวเดียว ที่อยู่กินแบบผัวเดียวเมียเดียว ทั้งชายและหญิงมีคู่ร่วงได้มากกว่า 1 คน แต่ครัวละ 1 คน การตัดสินใจเลือกใครเป็นคู่ร่วงขึ้นอยู่กับความพอใจของทั้งหญิงและชาย รวมถึงคู่ของหญิงหรือชายที่อยู่กันมาก่อนแล้ว หน้าที่ของผู้ชายที่รับผู้หญิงเป็นคู่ร่วง คือ ต้องเลี้ยงดูลูกของฝ่ายหญิงที่มีก่อนหน้านั้นทั้งหมด เด็กๆ ทุกคนในกลุ่มถือเป็นลูกของทุกๆ คนด้วยเช่นกัน

ชนเผ่าพื้นเมืองมีความเสมอภาคเท่ากับคนอื่นทั่วไป ในขณะที่รับรู้ถึงสิทธิของผู้อื่นทั้งปวงว่ามีความแตกต่างกัน

พิจารณาไว้พอกตนก์แตกต่าง และพึงได้รับความเคารพเช่นกัน, (UNDRIP)